

6 *Rechtsvormen in Boek 2 BW*

De in Boek 2 BW geregelde rechtspersonen zijn:

- de vereniging (art. 2:26-52 BW);
- de coöperatie (art. 2:53-63j BW);
- de onderlinge waarborgmaatschappij (art. 2:53-63j BW);
- de naamloze vennootschap (art. 2:64-166 BW);
- de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (art. 2:175-276 BW); en
- de stichting (art. 2:285-304 BW).

7 *Andere rechtspersonen*

- Naast de in Boek 2 BW genoemde rechtspersonen kent het recht ook aan andere civielrechtelijke organisaties rechtspersoonlijkheid toe. Wij noemen:
  - de vereniging van appartementseigenaars;
  - het Europees Economisch Samenwerkingsverband;
  - de Europese Vennootschap; en
  - buitenlandse vennootschappen.

8 *Typologie rechtspersonen*

De civielrechtelijke rechtspersonen van Boek 2 BW kunnen op diverse wijzen worden onderscheiden.

Commercieel – niet-commercieel

- Een eerste onderscheid is dat tussen de per definitie commerciële organisaties, te weten:

- de coöperatie;
- de onderlinge waarborgmaatschappij;
- de naamloze vennootschap; en
- de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.
- En de organisaties die zich met immateriële doelen bezighouden, te weten:
  - de vereniging; en
  - de stichting.
- Dit onderscheid is niet absoluut. Algemeen wordt aanvaard dat een vereniging of een stichting commerciële activiteiten kan en mag ontwikkelen (art. 2:50a en 300a BW). De vereniging of stichting mag het maken van winst tot doel hebben. In dat geval ligt het onderscheid in het feit dat gemaakte winsten bij die vereniging of stichting niet aan personen die bij de organisatie betrokken zijn, kunnen worden uitgekeerd (zie nr. 9 en 47).

Duale en niet-duale organisatievormen

- Een ander onderscheid is dat tussen duale en niet-duale organisatievormen. Duale rechtspersonen zijn de rechtspersonen die behoren tot het verenigingsmodel. Deze organisatievormen kennen ten minste twee organen: een bestuur en een ledensubstraat (een ledenvergadering of een vergadering van aandeelhouders). Tot deze duale organisatievormen worden gerekend:
  - de vereniging;
  - de coöperatie;
  - de onderlinge waarborgmaatschappij;
  - de naamloze vennootschap; en
  - de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.
- Tegenover deze duale rechtspersonen staat de stichting. Deze rechtsvorm, van oudsher een doelvermogen, kent van nature

een monistisch en autoritair karakter, nu er in beginsel slechts sprake hoeft te zijn van één orgaan, het bestuur.

9 Vereniging en stichting

- De vereniging en stichting zijn van oudsher organisatievormen waarin een doel wordt nagestreefd van charitatieve, maatschappelijke, wereldbeschouwelijke, ideële, kunstzinnige of spirituele aard.
- Dit wil niet zeggen dat een vereniging of stichting met haar activiteiten geen winst zou mogen nastreven of realiseren. Het belangrijkste onderscheid met de naamloze en besloten vennootschap is dat de gerealiseerde winst niet mag of kan worden uitgekeerd aan bij de vereniging of stichting betrokkenen als leden, donateurs, bestuurders of commissarissen (art. 2:26 lid 3 en 285 lid 3 BW). De gegenereerde winst moet worden aangewend in het kader van het realiseren van het doel van de rechtspersoon.

Leden – geen leden

- De vereniging en de stichting worden beheerst door de wet en de statutaire regeling.
- De vereniging is een organisatie die leden heeft en voor een bepaald doel wordt opgericht. Dit doel mag niet zijn het verdelen van winst onder de leden (art. 2:26 lid 3 BW).
- Anders dan de vereniging kent de stichting geen leden. Dit ledenverbod wordt zo uitgelegd dat de stichting geen orgaan mag kennen waarin de bevoegdheden samenkomen die binnen een vereniging aan de ledenvergadering toekomen (art. 2:285 lid 1 BW). Ook bij de stichting geldt dat het doel niet mag